

ת"פ 22589/03/18 - מדינת ישראל נגד מחמד ברוד, וליד מחמוד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 22589-03-18 מדינת ישראל נ' ברוד(עציר) ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. מחמד ברוד (עציר) - באמצעות בא כוחו
- עו"ד תומר נווה
2. וליד מחמוד (עציר) - באמצעות בא
כוחו - עו"ד ויסאם עראף (סניגוריה
ציבורית)

הנאשמים

גזר דין

כללי

הנאשמים הורשעו, עפ"י הודאתם ובמסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שעיקרו סחר בסם מסוג קוקאין אל מול סוכן משטרה. הסדר הטיעון כלל את תיקונו של כתב האישום, ללא הסכמות עונשיות. כתב האישום כולל 5 אישומים שזה תמציתם:

(-) ביום 19.11.17 מכר הנאשם 1 לסוכן כ 30 גרם קוקאין וכן נהג בפסילה (אישום 1);

(-) בימים 27.11.17 ו 28.11.17 מכר הנאשם 1 לסוכן כ 50 גרם קוקאין וכן נהג בפסילה (אישום 2);

(-) ביום 17.12.17 מכר הנאשם 1 לסוכן כ 20 גרם קוקאין (אישום 3);

(-) ביום 1.2.18 מכרו שני הנאשמים לסוכן כ 30 גרם קוקאין (הנאשם 1 היה עצור אותה עת בתיק

אחר והורשע בסיוע לסחר בנדון);

(-) ביום 7.2.19 מכר הנאשם 2 לסוכן כ 50 גרם קוקאין.

כתב האישום המתוקן

בחלק הכללי של כתב האישום צוין כי במועדים הרלוונטיים הופעל נ.פ. (להלן: **הסוכן**) בשליחות משטרת ישראל ורכש

בהוראתה, באישורה ובכספה כלי נשק, תחמושת וסמים. כן צוין, כי הנאשם 1 מעולם לא קיבל רישיון נהיגה וביום 9.6.14 נפסל לנהיגה בנוכחותו לתקופה של 4 שנים. בנוסף, צוין כי במועדים הרלוונטיים הנאשם 2 היה מאורס לאחות הנאשם 1, ובין הנאשם 1 לסוכן הייתה היכרות מוקדמת.

על פי האישום הראשון המיוחס לנאשם 1 בלבד (להלן: **הנאשם**, לצורך אישום זה), ביום 5.11.17 נפגשו הנאשם והסוכן באקראי ברחוב וינגייט בחיפה ובמהלך המפגש הציע הנאשם למכור לסוכן קוקאין. ביום 18.11.17 שוחחו השניים בטלפון וסיכמו כי הנאשם ימכור לסוכן 30 גרם קוקאין בתמורה ל 15,000 ₪ ביום שלמחרת (להלן: **העסקה**). ביום 19.11.17 בסביבות השעה 13:42, התקשר הנאשם לסוכן והנחה אותו להגיע למכולת ברחוב וינגייט בחיפה לצורך ביצוע העסקה (להלן: **מקום המפגש**). כ 20 דקות לאחר מכן הסוכן הגיע למקום המפגש, אך הנאשם התקשר אליו והנחה אותו להגיע לבית החולים "בני ציון" בחיפה (להלן: **מקום המפגש השני**). הסוכן נסע לשם ופגש את הנאשם כשהוא יושב בכיסא הנהג של רכב מסוג ניסן ג'וק (להלן: **הרכב**). הנאשם הנחה את הסוכן לנסוע אחריו והחל בנהיגה לכיוון רחוב וינגייט כשהוא מחזיק ברשותו קוקאין בכמות של 29.91 גרם נטו. כשהגיע סמוך לחנות "סופר וינגייט" בחיפה, עצר הנאשם את הרכב והסוכן נעצר סמוך אליו. הסוכן ניגש לדלת הנהג של הרכב, הנאשם 1 מסר לו את הסם, והסוכן מסר לנאשם 15,000 ₪ בתמורה. עוד באותו מעמד סיכמו השניים לבצע עסקאות נוספות במסגרתן הנאשם ימכור לסוכן קוקאין במחיר מופחת.

על פי האישום השני המיוחס לנאשם 1 בלבד (להלן: **הנאשם**, לצורך אישום זה), ביום 26.11.17 ובסביבות השעה 19:11, שוחחו הנאשם והסוכן בטלפון אודות עסקה נוספת במסגרתה הנאשם ימכור לסוכן קוקאין. בהמשך, בסביבות השעה 20:36 הנאשם והסוכן סיכמו ביניהם כי הנאשם ימכור לסוכן ביום שלמחרת קוקאין בכמות של 50 גרם תמורת 25,000 ₪ (להלן: **העסקה**). ביום 27.11.17 בסביבות השעה 12:21, השניים שוחחו בטלפון וקבעו להיפגש בסמוך ל"סופר וינגייט" בחיפה לצורך ביצוע העסקה (להלן: **מקום המפגש**). בהמשך לכך, הסוכן הגיע למקום המפגש ואחריו הגיע הנאשם כשהוא נוהג ברכב יחד עם אדם אחר. הנאשם והסוכן התיישבו מחוץ ל"סופר וינגייט" ושוחחו משך כעשרים דקות, בין היתר על סמים מסוג קוקאין וחשיש. בהמשך, בסביבות השעה 13:10 הנאשם והאחר עזבו את המקום באמצעות הרכב, כאשר הנאשם נהג בו. הסוכן נותר להמתין במקום. לאחר כ 10 דקות חזרו הנאשם והאחר למקום המפגש ברכב, כאשר הנאשם נוהג וכאשר הוא מחזיק ברשותו קוקאין בכמות של 40.85 גרם נטו (להלן: **הסם**). הנאשם עצר את הרכב והסוכן ניגש לחלון הסמוך לדלת הנהג. אז, מסר הנאשם לסוכן את הסם והאחרון מסר לנאשם 25,000 ₪ בתמורה. באותו מעמד, הנאשם אמר לסוכן כי נמסרה לו כמות קטנה יותר של כ 5 גרם קוקאין ממה שסוכם בעסקה וסוכם שהנאשם ימסור לסוכן את הכמות החסרה במועד מאוחר יותר. בהמשך, הסוכן התקשר לנאשם ואמר לו כי הכמות החסרה הינה 7 גרם, והנאשם אמר לסוכן שהוא יצור אתו קשר מאוחר יותר. ביום 28.11.17 בסביבות השעה 15:12 שוחחו השניים בטלפון וקבעו להיפגש בעוד 15-20 דקות במקום המפגש לצורך העברת הכמות החסרה. בסביבות השעה 15:50 הנאשם הגיע כשהוא נוהג ברכב ותוך שהוא מחזיק קוקאין בכמות של 7.2 גרם נטו (להלן: **הסם הנוסף**), הסוכן ניגש לחלון הסמוך לדלת הנהג והנאשם 1 מסר לו את הסם הנוסף. סך הסם באישום זה - 48.05 גרם נטו.

על פי האישום השלישי המיוחס לנאשם 1 בלבד (להלן: **הנאשם**, לצורך אישום זה), ביום 17.12.17 בסביבות השעה 11:28 הסוכן התקשר אל הנאשם וזאת לאחר שמוקדם יותר הסוכן לא ענה לשיחה מהנאשם. במהלך השיחה שהתקיימה בין השניים הציע הנאשם למכור לסוכן קוקאין. בהמשך, השניים סיכמו כי הנאשם ימכור לסוכן 20 גרם

קוקאין בתמורה ל 9,400 ₪ (להלן: **העסקה**) ולצורך כך סוכם כי הם ייפגשו בהמשך היום. בהמשך, בסביבות השעה 14:44 השניים שוחחו בטלפון והנאשם הנחה את הסוכן, שהיה רכוב על קטנוע, להגיע לרחוב אלנבי בחיפה. בהמשך, הנאשם הכווין את הסוכן למקום בו היה וביקש ממנו שיסיע אותו ברכב לצורך עניין אישי ומאחר ורישיונו אינו בתוקף. הסוכן הסכים ונהג ברכב בהנחיית הנאשם לרחוב הרצליה בחיפה, שם יצא הנאשם מהרכב ונכנס לאחד הבניינים הסמוכים. לאחר מספר דקות חזר הנאשם לרכב עם אדם נוסף וביקש מהסוכן את הכסף תמורת העסקה. הסוכן מסר לנאשם סך של 9,400 ₪, מסכום זה העביר הנאשם מספר אלפי שקלים לאדם הנוסף וביקשו להעביר את הכסף לאמו (של הנאשם). לאחר מכן, הנאשם והסוכן עזבו את המקום כאשר הסוכן נהג ברכב. בהנחיית הנאשם נהג הסוכן ברכב עד לחנות בשם "שוק אלנבי", שם ירד הנאשם מהרכב וחזר כעבור מספר דקות כשהוא מחזיק בסם מסוג קוקאין במשקל של 20.44 גרם נטו. הנאשם נכנס לרכב ומסר את הסם לסוכן.

על פי **האישום הרביעי**, המיוחס לשני הנאשמים, ביום 22.1.18 נאשם 1 נעצר על ידי משטרת ישראל והושם במתקן כליאה של שב"ס. ביום 31.1.18 בסביבות השעה 21:20, הנאשם 1 התקשר לסוכן ממתקן הכליאה ואמר לו כי אחר-הוא הנאשם 2, יכול למכור לו קוקאין. הסוכן אמר כי הוא רוצה לרכוש 30 גרם קוקאין באותו המחיר בו הוא רכש את הסם בעסקה המפורטת באישום השלישי. הנאשם 1 מסר לסוכן את מספר הטלפון בו משתמש הנאשם 2 ואמר לסוכן כי "אחיו" ייצור אתו קשר ויספק לו למחרת את הסמים. בסביבות השעה 21:32 הנאשם 2 התקשר אל הסוכן, הציג עצמו כאחיו של הנאשם 1 והשניים סיכמו לבצע את העסקה ביום למחרת. בהמשך, ביום 1.2.18 בין השעות 11:00-11:30 שוחחו הנאשם 2 והסוכן בטלפון והנאשם 2 הנחה את הסוכן להגיע למקום המפגש (כהגדרתו באישום הראשון). בסביבות השעה 11:48 הסוכן הגיע למקום המפגש, הנאשם 2 הנחה אותו לגשת אל רכב מסוג BMW בו ישב הנאשם 2 בכיסא הנהג כשהוא מחזיק ברשותו קוקאין בכמות של 30.8517 גרם נטו (להלן: **הסם**). הנאשם 2 מסר את הסם לסוכן והאחרון מסר לנאשם 2 בתמורה 14,100 ₪. ביום 2.2.18 בסביבות השעה 16:43 התקשר הנאשם 1 לסוכן ממתקן הכליאה ושאל אותו האם העסקה התבצעה לשביעות רצונו והסוכן השיב בחיוב. הנאשם 1 אמר לסוכן שהנאשם 2 הוא בן זוגה של אחותו ואמר לסוכן להמשיך להיות בקשר עם הנאשם 2 לצורך ביצוע עסקאות סמים נוספות.

על פי **האישום החמישי**, המיוחס לנאשם 2 בלבד (להלן: הנאשם לצורך אישום זה), ביום 5.2.18 בסביבות השעה 19:42 שוחחו הנאשם והסוכן בטלפון והנאשם 2 הציע למכור לסוכן קוקאין בכמות של 30 או 50 גרם. השניים ניהלו משא ומתן בנוגע למחיר וקבעו להמשיך ולדבר למחרת בנוגע למחיר הסם. יום למחרת, השניים שוחחו מספר פעמים בטלפון וסיכמו כי הנאשם ימכור לסוכן סם מסוג קוקאין בכמות של 50 גרם בתמורה ל 23,000 ₪ (להלן: **העסקה**) וכן סיכמו כי העסקה תתבצע יום למחרת. בתאריך 7.2.18 בסביבות השעה 10:14 השניים קבעו להיפגש בצהריים לביצוע העסקה. בהמשך, בסביבות השעה 12:59 הנאשם הנחה את הסוכן להגיע בעוד רבע שעה למקום המפגש (כהגדרתו באישום הראשון) לצורך ביצוע העסקה. בסביבות השעה 13:20 נפגשו השניים במקום המפגש, כשהנאשם החזיק ברשותו קוקאין בכמות של 49.91 גרם נטו (להלן: **הסם**). הנאשם מסר את הסם לסוכן, והאחרון מסר לנאשם 23,000 ₪ תמורת הסם.

בגין המעשים לעיל, הורשעו הנאשמים בעבירות הבאות:

הנאשם 1 -

- **סחר בסם מסוכן (3 אישומים)**, לפי סעיפים 13 + 19א' **לפקודת הסמים המסוכנים** [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: **פקודת הסמים**);
- **סיוע לסחר בסם מסוכן (אישום אחד)** - לפי סעיפים 13 + 19א' **לפקודת הסמים** + ס' 31 **לחוק העונשין**, תשל"ז - 1977.
- **נהיגה בזמן פסילה (2 אישומים)**, לפי סעיף 67 **לפקודת התעבורה** [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: **פקודת התעבורה**);
- **נהיגה ללא רישיון תקף (2 אישומים)**, לפי סעיף 10(א) **לפקודת התעבורה**;
- **נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה (2 אישומים)**, לפי סעיף 2(א)+(ב) **לפקודת ביטוח רכב מנועי** [נוסח חדש], התש"ל-1970.

הנאשם 2 -

- **סחר בסם מסוכן (2 אישומים)**, לפי סעיפים 13 + 19א' **לפקודת הסמים המסוכנים**.

תסקירי שירות המבחן

הנאשם 1 - הנאשם בן 30, אב לילדה בת 4, בהליך גירושין. שירות המבחן מסר פירוט אודות משפחתו - הנאשם הינו אחד מ 12 ילדים להוריו, חמישי בסדר הלידה, אביו מוכר לשירות המבחן ושלושה מאחיו נפטרו בנסיבות טראגיות - אחת מאחיותיו נרצחה בנסיבות קשות כאשר הנאשם היה בן 9 שנים, הנאשם היה זה שמצא את גופתה והדבר הותיר את אותו; אחיו הבכור נדקר למוות לפני 12 שנה בקטטה וגם באירוע זה הנאשם היה מי שנחשף ראשון לגופת האח; ואחות נוספת נהרגה לפני כ 4 שנים כשנפלה ממרפסת הבית והנאשם טען כי הדבר היה אל מול עיניו. הנאשם נשר ממסגרת לימודית בכיתה י' ועוד כקטין ריצה תקופת מאסר. לחובתו 6 הרשעות קודמות בגין מגוון עבירות (איומים, תקיפה, סמים, סחיטה באיומים ועוד) בגין ריצה מספר תקופות מאסר. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו ומסר כי עשה זאת משום התמכרותו לסמים ועל מנת לממן את התמכרותו. הנאשם טען כי החל לצרוך סמים בגיל 20 - בתחילה חשיש ואקסטזי ולפני כ 5 שנים החל לצרוך גם קוקאין בעקבות מות אחותו ומשום מצוקתו הרגשית. הנאשם מסר כי בעקבות השימוש בסמים הוא הופנה מספר פעמים להסתכלות פסיכיאטרית. שירות המבחן ציין כי במסגרת הליכי המעצר בתיק זה הנאשם היה בפיקוח שירות המבחן לאחר שחרורו בתנאים והראה מוטיבציה גבוהה לטיפול ולשינוי אורחות חייו. לכן, המליץ שירות המבחן על בחינת אפיק טיפולי שילוב בקהילה טיפולית. המלצה זו לא התקבלה במסגרת הליכי המעצר, הגם שהנאשם שוחרר באיזוק והיה נתון לפיקוח מעצרים. במהלך תקופת הפיקוח הנאשם הגיע באופן עקבי לשיחות פרטניות ולבדיקות שתן. בחודש 2/2019 נעצר הנאשם בשנית משום שחזר להשתמש בקוקאין ואף אושפז מרצון במרכז לבריאות הנפש "מעלה כרמל". חרף האמור, שירות המבחן התרשם כי הנאשם הפגין רצון אמיתי לשמור על ניקיון מסמים ולערוך שינוי חיובי בחייו. שירות המבחן המליץ על דחיה בת חודש במהלכה הנאשם יעבור את הבדיקות הרפואיות הנדרשות לבחינת אפשרות השתלבותו בקהילה טיפולית ("אילנות"); ולחלופין, הומלץ על גמילה במסגרת שב"ס. כפי שיובהר להלן, לא סברתי שיש לאמץ את ההמלצה הראשונה.

הנאשם 2 - בן 21, רווק, נעדר עבר פלילי. טרם מעצרו התגורר בנצרת עילית ועבד בשיפוצים. משפחתו מונה הורים ושלושה ילדים וסובלת ממצוקה כלכלית, אשר הובילה לסיום לימודיו לאחר 9 שנים בלבד והשתלבותו בשוק העבודה.

הנאשם מסר כי לאחר שעזב את לימודיו חבר לחברה שולית והתנסה בקנאביס, הגם ששלל התמכרות לסמים או תלות בהם. עוד מסר, כי על רקע קשרים אלה, היה מעורב בסחר בסמים מתוך מניע כלכלי. הנאשם קיבל אחריות פורמאלית למעשיו אך תלה את מעשיו בנסיבות חייו ומצוקתו הכלכלית. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לגלות הבנה למשמעות מעשיו וכן מתקשה להעמיק ולהתבונן במניעים הרגשיים והתפיסתיים שברקע לביצוע העבירות. משכך, שירות המבחן העריך כי קיים "סיכון לא מבוטל" להישנות התנהגות דומה בעתיד. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה מוחשית ומציבת גבול.

ראיות הצדדים לעונש

מטעם המאשימה הוגש גיליון הרישום הפלילי של הנאשם 1 (ת/1) ממנו עלה כי בשנת 2006 נדון כקטין ל 20 חודשי מאסר בגין עבירות סמים, רכוש, ועוד; בשנת 2011 נדון ל 70 ימי מאסר בגין עבירות תעבורה (נהיגה ללא רישיון); בשנת 2013 נדון ל 14 חודשי מאסר בגין עבירת שוד וסחיטה באיומים; בשנת 2017 נדון ל 3 חודשי מאסר בגין החזקת סכין; ובשנת 2018 נדון ל 6 חודשי מאסר בגין עבירות אלימות ועבירות נוספות. עוד הוגשו גזר הדין בתיק האחרון (החקירה הגלויה בפרשת הסוכן ומעצרו של הנאשם היו כאשר הנאשם ריצה מאסר ולכן טוען הנאשם לניכוי חלקי בלבד של תקופת המעצר) וכן גזר הדין בו נדון לפסילה.

בעניינו של הנאשם 2 הגישה המאשימה את גיליון הרשעותיו בתעבורה שאינו בעל משמעות מיוחדת לענייננו וציינה כי הוא נעדר עבר פלילי "רגיל".

מטעם הנאשמים לא הוגשו ראיות.

טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה הפנתה לחומרת מעשי הנאשמים ולנזק הרב הטמון בעבירות סמים - כך באופן כללי ובפרט לגבי סם הקוקאין שפוטנציאל ההתמכרות אליו גבוה ונזקיו קשים במיוחד (ע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.7.12)). הודגשה החומרה בהפצת סמים וכן החשיבות בענישה של ממש - משום שיקולי גמול, לצורך הרתעת היחיד והרבים ובשים לב לערכים החברתיים שנפגעו בענייננו והם הגנה על בריאות ושלווה הציבור. לגבי הנאשם 1, שנהג ברכב בפסילה בשניים מהאישומים, הדגישה המאשימה את חומרתה של עבירה זו, קל וחומר בעניינו של הנאשם - שמעולם לא הוציא רישיון ולא הוכשר לנהיגה.

המאשימה טענה שיש לראות בכל אחד מהאישומים כ"אירוע" נפרד והפנתה בנדון לת.פ. (מחוזי חיפה) 1108-05-15 **מדינת ישראל נ' בן יאיר** (8.12.15) שדן אף הוא במכירת סם לסוכן משטרתי, שם נקבע כי כל מכירת סם הינה "אירוע".

לגבי הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הפנתה המאשימה לכך כי מעשי הנאשמים בוצעו לאחר תכנון מוקדם ומדוקדק; לכך כי מעשיו של הנאשם 1 באישום הרביעי בוצעו כאשר היה עצור - אז קישר בין הסוכן לבין הנאשם 2 כדי

לוודא ש"קו המכירה" אותו הקים אל מול הסוכן ממשיך להתקיים. בנוסף, הפנתה המאשימה לנזק המשמעותי שהיה צפוי להיגרם כתוצאה ממכירת סמים בכמות של מאות ואלפי מנות סם למשתמשי הקצה. עוד הפנתה המאשימה לכך שהנאשמים הינם בגירים והבינו היטב את משמעות מעשיהם. המאשימה הפנתה לפסיקה מגוונת, הן באופן כללי בעבירות סמים ובפרט לכאלה שניתנו במסגרת המבצע הנוכחי. אתייחס בהמשך לגזרי הדין.

בשים לב לכלל האמור לעיל, טענה המאשימה שיש לקבוע מתחם בין 22 ל 48 חודשי מאסר ובין 18 ל 60 חודשי פסילה בנוגע לאישום הראשון; בנוגע לאישום השני טענה למתחם שבין 42 עד 66 חודשי מאסר וכן 18 עד 60 חודשי פסילה; בנוגע לאישום השלישי נטען למתחם שבין 18 ל 36 חודשי מאסר; בנוגע לאישום הרביעי נטען למתחם שבין 18 ל 36 חודשי מאסר בנוגע לנאשם 2, ו 9 עד 18 חודשי מאסר בנוגע לנאשם 1; ובנוגע לאישום החמישי, הנוגע לנאשם 2 בלבד, נטען למתחם בין 36 ל 60 חודשים.

ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הפנתה המאשימה לעברו המכביד של הנאשם 1 ובפרט בתחום הסמים. המאשימה היתה ערה לנתוני האישיים והמשפחתיים שעלו בתסקיר אך הפנתה לכך כי חרף שחרורו (מעצר באיזוק) ושילובו בפיקוח שירות המבחן, הוא לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו והמשיך לצרוך סמים - מה שהוביל בסופו של דבר למעצרו הממשי בשנית. המאשימה התנגדה לאפשרות שהועלתה על ידי שירות המבחן לבחון את אפשרות שחרורו לחלופה מוסדית לצורכי גמילה. עוד טענה המאשימה שאין לנכות את התקופה שבין ה 26.2.18 ל 21.7.18, שכן באותה תקופה ריצה הנאשם מאסר במקביל למעצרו בתיק הנוכחי. לגבי הנאשם 2 הפנתה המאשימה לכך שגם שירות המבחן לא בא לגביו בהמלצה טיפולית ואף סבר שיש להטיל ענישה מוחשית ומציבת גבולות.

סיכומי של דבר, עתרה המאשימה לקבוע את עונשו של הנאשם 1 בחלק העליון של מתחמי העונש שייקבעו; ואת עונשו של הנאשם 2 בחלק האמצעי של המתחם. יוער, כי חרף עתירת המאשימה לקביעת מספר מתחמים היא הסכימה כי יש מקום לחפיפה מסוימת בנדון.

טיעוני הנאשמים לעונש

בא כוח הנאשם 1 טען כי בטרם ייגזר עונשו של הנאשם יש למצות את האפיק הטיפולי, ולכל הפחות את בחינת התכונות - כפי שהומלץ בתסקיר. בשים לב להחלטתי ולפיה סוגיה זו תידון במסגרת גזר הדין, טען בא כוח הנאשם 1 לעונש בהנחה וההמלצה לא תתקבל. ראשית, נטען כי כלל מעשי הנאשם 1 מהווים אירוע אחד - מדובר אמנם במספר מעשים, אך אלה בוצעו כחלק מתוכנית עבריינית אחת - הנאשם פעל באותה "שיטה", בפרק זמן מתוחם ובאופן דומה. בא כוח הנאשם 1 לא חלק על חומרת מעשי הנאשם ועל הפגיעה בערכים החברתיים, אך הדגיש את הוראות החוק ולפיהן מתחם העונש ההולם צריך להיקבע, בין היתר, בשים לב למדיניות הענישה הנהוגה, כשהכוונה במקרה דנן גם לגזרי הדין שנתנו במבצע הסוכן הנוכחי. לכן, הפנה בא כוח הנאשם לפסיקה מגוונת וחלוטה, ובכלל זאת לכזו שניתנה במבצע הנוכחי. לגבי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ניתן דגש רב לנסיבות חייו הקשות של הנאשם כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר. בא כוח הנאשם הפנה לטרגדיות הנוראיות שפקדו את המשפחה - 2 מאחיות הנאשם וכן אחיו מצאו את מותם בנסיבות קשות, והדברים נכונים במיוחד לגבי רצח האחות הקטנה, עת הנאשם היה צעיר בשנים ונחשף למראות הקשים. אירועים אלה הותירו בנאשם את אותותיהם וככל הנראה אף הובילו להתמכרותו לסמים. בא כוח הנאשם הפנה לנתוני המשפחה ולרקע ממנו באה, לקשיים השונים שחוותה המשפחה ובמיוחד לרצונו העז של הנאשם

להיגמל מסמים. בהקשר האחרון הודגש כי אין מדובר ב"עוד אמירה" הבאה מפי נאשם הניצב בפני גזר דין ומקווה כי הדבר יביא להקלה בעונש, אלא ברצון כן ואמיתי המגובה בהתרשמות בלתי אמצעית של שירות המבחן שאף סבר שיש לבחון באופן רציני את אפשרות שליחתו של הנאשם לגמילה מוסדית. לחילופין, נטען כי גם אם ייגזר על הנאשם מאסר מאחורי סורג וברית, על העונש להיות מידתי כדי לאפשר לנאשם גמילה בין כותלי הכלא לצד פתח של תקווה במובן של שחרור תוך זמן סביר. בא כוח הנאשם הפנה לסיום להודיית הנאשם במיוחס לו, שהביאה לידי ביטוי קבלת אחריות וכן חיסכון ניכר בזמן שיפוטי.

בא כוח הנאשם 2 הצטרף לחלקים הרלוונטיים בטיעוני הנאשם 1 ונתן דגש למספר נתונים המייחדים את הנאשם 2 - גילו הצעיר (בן 21 כיום) והיותו נעדר כל עבר פלילי. נטען כי יש לתת לנתונים אלה משקל של ממש ולראות במעשיו של הנאשם כמעידה ראשונה וחד פעמית, שיש בה כדי להביא להקלה משמעותית בעונשו. עוד ניתן דגש לתקופה הממושכת בה שהה הנאשם במעצר באיזוק, עד אשר בחר לחזור מרצונו למעצר ממשי משום התנאים הקשים בהם שהה באיזוק וההכבדה על בני משפחתו. נטען בהקשר האחרון שיש לנכות, ולו באופן חלקי תקופה זו. בא כוח הנאשם אף הפנה לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם - לסביבה הקשה בה גדל, לתנאים הכלכליים שהביאו אותו להפסיק את לימודיו בגיל צעיר; להיעדר תמיכה משפחתית, ועוד. נתונים אלה וכן הענישה אליה הפנה בא כוח הנאשם (מקרים חמורים יותר לשיטתו, בהם הוטלו עונשים מתונים באופן יחסי) הובילו אותו לעתור לעונש של עד שנת מאסר.

הנאשם 1, במסגרת דבריו טרם העונש, הכיר בטעותו וטען כי עשה זאת על רקע התמכרותו לסם. הנאשם ביקש להיגמל - אם במסגרת מוסדית מחוץ לכותלי הכלא ואם במסגרת שב"ס.

גם הנאשם 2 התנצל על מעשיו והוסיף כי תנאי המעצר באיזוק היו קשים ביותר.

דין ומסקנות

אין חולק אודות חומרת מעשי הנאשמים. מדובר במי שעסקו באופן פעיל במכירת כמויות לא מבוטלות של סם מסוכן מסוג קוקאין. במקרה דנן המכירה היתה לסוכן משטרתי כחלק מ"מבצע סוכן" אך ברור כי לו הסם היה מגיע לציבור, מעגלי הנזק היו רחבים ביותר.

תיקון 113 קבע את המתווה לקביעת העונש. העיקרון המנחה הינו עקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. התיקון הגדיר את ההיררכיה בין שיקולי הענישה: הלימה, שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בעוד ששיקול ההלימה הוא שיקול גמולי; יתר השיקולים הינם שיקולים תועלתניים. בנוסף, חלק ממטרות התיקון היו שקיפות בשיקולי ענישה ומניעת פערים ברמות ענישה ביחס למקרים דומים. עוד טרם התיקון היו מצווים בתי המשפט בעקרון אחידות הענישה והדברים מקבלים משנה תוקף ב"מבצעי סוכן", בהם קיים דמיון רב יחסית בין ההליכים, ולו ככל שהדברים נוגעים לנסיבות ביצוע העבירה.

השלב הראשון בקביעת העונש הוא קביעת מספר מתחמי הענישה ולאחר מכן קביעת מתחם העונש ההולם לגבי כל מתחם ומתחם (ס' 40 יג'ב) (לחוק). בהקשר זה טענה המאשימה כי כל אישום מהווה "אירוע" ולכן יש לקבוע מתחם לכל אירוע; ומנגד, טענו הנאשמים כי יש לראות בכלל מעשי הנאשמים אירוע אחד.

אעיר, כי לטעמי המחלוקת המשפטית בנדון אינה בעלת השלכות של ממש לעניין ה"שורה התחתונה". הגם שמבחינה עיונית גרידא ניתן להגיע למסקנת המאשימה, סבורני כי (גם) טעמים של פשטות, פרקטיות ובהירות צריכים להביא לאימוץ עמדת הנאשמים. אבהיר דבריי - ההלכה באם מספר מעשים מהווים אירוע אחד או יותר, נדונה בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14; להלן: **הלכת ג'אבר**) ונקבע כי המבחן בנדון יהיה מבחן "הקשר ההדוק". על פי מבחן זה **"... קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה"** (שם, פסקה 5). חרף מבחני עזר שנקבעו (תכנון משותף, שיטתיות, סמיכות זמן ומקום, האם עבירה אחת מסייעת או מאפשרת את האחרת, וכו' - ר' בנדון ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (3.9.15); ע"פ 9821/16 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (30.11.17)) היישום אינו פשוט, ובע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.16) צוין בהקשר זה כי: **"ההבחנה בין תרחיש עובדתי שיש לראותו כאירוע אחד, לבין תרחיש עובדתי שיש לראותו ככמה אירועים, עוררה, ועודנה מעוררת, קושי לא מבוטל בקרב העוסקים במלאכת גזירת הדין. קושי זה נעוץ בעובדה שתיקון 113 לא הגדיר את המונח 'אירוע', וממילא גם לא הבהיר כראוי מהו היחס שבין מונח זה לבין המונחים 'מעשה' ו'עבירה', האמורים אף הם בסעיף 40ג לחוק...."**

דוגמה לקושי לעיל ניתן למצוא בענייננו - כאמור, המאשימה הפנתה לת.פ. (מחוזי חיפה) 1108-05-15 **מדינת ישראל נ' בן יאיר** (8.12.15) שם נקבע כי כל מכירה לסוכן מהווה אירוע עצמאי; ובאי כוח הנאשמים הפנו לת.פ. (מחוזי חיפה) 12699-03-18 **מדינת ישראל נ' גרשומוב** (19.2.19) שם הגיע בית המשפט למסקנה כי כלל מכירות הסם לסוכן מהוות אירוע אחד. אוסיף, כי גם בפסיקה שתובא להלן לעניין מדיניות הענישה הנהוגה ניתן למצוא את שתי הגישות לעיל - מחד, הערכאה הדיונית של המקרה שנדון בע"פ 4522/18 **אסבן נ' מדינת ישראל** (11.11.18) קבעה כי 4 מכירות לסוכן מהוות אירוע אחד; ומנגד, המותב שדן במקרים שנדונו בע"פ 8367/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.3.19) וע"פ 7617/18 **אבאייב נ' מדינת ישראל** (6.3.19) קבע כי כל מכירה לסוכן מהווה אירוע נפרד. לטעמי, יש לראות בעסקאות הסמים כאירוע אחד שכן הן בוצעו בתקופה קצרה יחסית; העסקאות דמו האחת לשניה; בוצעו באותו מתווה; הצדדים היו זהים ובכולם מי שרכש היה אותו קונה (הסוכן); הסם - זהה; הכמויות - דומות; והרקע - זהה אף הוא.

זאת ועוד, ציינתי כי החשיבות הפרקטית באם מדובר במספר אירועים או שמא מדובר באירוע אחד אינה רבה, שהרי גם אם יסווג כל מעשה כאירוע אזי בסופו של יום ייגזר על הנאשם עונש כולל אחד (אם ישירות ואם לאחר שייקבעו מספר עונשים ולאחר מכן תיקבע מידת החפיפה ביניהם - ר' ס' 40ג(ב) לחוק העונשין). כמו כן, בניגוד למה שניתן להסיק לעתים לכאורה מטיעוני סניגורים, גם אם ייקבע שכלל המעשים מהווים "אירוע" אחד אין הדבר מוליך בהכרח למסקנה כי העונש יוגבל בתקרת העבירה החמורה ביותר, כפי שהיה נעשה לו היה מדובר ב"מעשה" אחד (ור' בנדון האמור בס' 186 לחסד"פ וכן ע"פ 8686/15 **גריבוב נ' מדינת ישראל** (3.10.17)). במילים אחרות, גם כאשר מספר "מעשים" מסווגים כ"אירוע" אחד, ינתן משקל למספרם, טיבם, וחומרתם של המעשים - **"הלכה היא כי גם כאשר כמה מעשים נחשבים כחלק מ"אירוע" אחד הרי שבקביעת מתחם הענישה יש תמיד להביא בחשבון את מספרם וחומרתם של המעשים, כך שמתחם הענישה בגין האירוע יכול לעלות אף על עונש המקסימום בגין מעשה אחד"** (ע"פ 1082/14 **ג'סאר נ' מדינת ישראל** (23.7.15)).

אוסיף, כי גם המאשימה הסכימה כי יש לבצע חפיפה "מסוימת" בין המתחמים, שכן צבירת המתחמים בענייניו של הנאשם 1 (ויוזכר שהמאשימה טענה לגביו שיש לקבוע את העונשים בחלק העליון של המתחמים להם עתרה) היתה מובילה לעונש בסדרי גודל של 14 שנות מאסר (...), מה שממילא היה מוביל לחפיפת העונשים כדי להגיע לעונש מתקבל על הדעת ושתואם את רמת הענישה הנוהגת.

משכך, לא רק טעמים משפטיים צרים אלא גם שיקולי יעילות, נוחות והרצון להימנע מ"חשבונאות יתר" בגזירת הדין,

מובילים לאימוץ עמדת הנאשמים בהקשר זה ובמקרה דנן (ולשיקולי יעילות ו"נראות" בהקשר זה, ר' האמור בע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל** (24.6.15)). אבהיר, שאין לראות בהחלטתי זו - הרלוונטית לנסיבות המקרה הנדון - כמסקנה גורפת לגבי מקרים אחרים.

חזרה לענייננו-

הנאשמים הואשמו ב 5 אישומים שונים:

הנאשם 1 היה מעורב ב 4 מהם: בראשון, מיום 19.11.17 מכר לסוכן כ 30 גרם קוקאין וכן נהג בפסילה (אישום 1); בשני, בחוף חודש 11/17, מכר לסוכן כ 50 גרם קוקאין וכן נהג בפסילה (אישום 2); בשלישי, מיום 17.12.17, מכר לסוכן כ 20 גרם קוקאין (אישום 3); וברביעי סייע (מתוך בית המעצר) לנאשם 2 למכור לסוכן, ביום 1.2.18, כ 30 גרם קוקאין. **סה"כ מכר הנאשם 1 לסוכן כ 100 גרם קוקאין וכן סייע למכירת כ 30 גרם קוקאין.**

הנאשם 2 היה מעורב בשני אישומים: בראשון, מיום 1.2.18 מכר (בסיועו של הנאשם 1) למכור לסוכן 30 גרם קוקאין; ובשני מכר לסוכן ביום 7.2.19 כ 50 גרם קוקאין. **סה"כ מכר הנאשם 2 לסוכן 80 גרם קוקאין.**

הערך המרכזי המוגן בענייננו הינו הגנה על שלום הציבור מפני פגיעתם הקשה של סמים. מדובר בפגיעה רחבת היקף, הן באופן ישיר והן באופן עקיף, והשלכותיה ניכרות לא פעם על הפרט ועל משפחתו בתחום התפקודי, הבריאותי, הכלכלי, החברתי והנפשי.

בע"פ 1635/14 **יהודה נ' מדינת ישראל** (21.8.14) נאמר בהקשר זה כי:

"כידוע, השימוש בסם מסוכן אינו פוגע במשתמש לבדו, כי אם בבני משפחתו ובזרים לו, בסביבתו הקרובה והרחוקה, וסופה של השפעתו המחריבה להתפרס על פני החברה בכללותה. הנה כי כן, מעגלי ההרס הקשורים בשימוש בסמים מסוכנים ובייבואם מתרחבים והולכים, כמעגליה של אבן הפוגעת במים מורעלים". [זכר, בן 42 שופטים: ורדה מרז

נסיבות ביצוע העבירות הובאו בפירוט רב בכתב האישום המתוקן:

לגבי הנאשם 1 - מדובר במעשים מתוכננים; 3 מקרים בהם מכר הנאשם כ 100 גרם קוקאין לסוכן ומקרה אחד בהם סייע למכירת 30 גרם קוקאין; היוזמה הראשונית למכירה היתה שלו; הסם לא הגיע למשתמשי הקצה רק משום שמדובר היה במבצע סוכן, אך אלמלא כן - הנזק היה רב; גם בהקשר לאישום בו "רק" סייע - נסיבות המקרה חמורות ביותר. תעוזתו של הנאשם להמשיך ולסחור בסם (גם אם מדובר בסיוע בלבד) מתוך כותלי הכלא, תוך שיתוף פעולה עם הנאשם 2 (שעד אז לא היה מעורב בפרשה זו), הינה נסיבה לחומרה בעלת משקל.

לגבי הנאשם 2 - הנסיבות בהן "נקלע" לפרשה מציגות אותו, ולו באופן יחסי, באור מקל - הוא "שודך" לסוכן משום מעצרו של הנאשם 1 וככל הנראה על רקע בקשתו של האחרון ממנו. אין הדבר אומר (ואף לא נטען כך) כי הנאשם 1 או אחר הכריחו אותו לפעול אל מול הסוכן, אך בניגוד לנאשם 1 שיזם את הקשר עם הסוכן, לא ניתן לטעון כך לגבי הנאשם 2. הנאשם היה מעורב בשני מקרים - מכירת כ 30 גרם קוקאין וכן מכירת 50 גרם קוקאין.

מדיניות בית המשפט בהקשר לענישה בעבירות סמים הינה ברורה וקובעת כי יש להחמיר עם העבריינים בתחום זה (ור' לדוגמה בהקשר זה האמור בע"פ 972/11 **מדינת ישראל נ' יונה** (4.7.12)). יחד עם זאת, קיים גם בתחום זה מנעד רחב של עונשים והדבר תלוי במספר רב של גורמים, ביניהם נסיבות ביצוע העבירה, מיקום הנאשם ומעורבותו במדרג ייצור והפצת הסם, סוג הסם, כמותו, התחכום שנלווה לביצוע העבירה, ועוד.

אפנה להלן לפסיקה תוך שאציין שחלקה נוגע למקרים חמורים מעניינו וחלקה למקרים קלים יותר. אלה גם אלה יסייעו בקביעת המתחמים הראויים.

בע"פ 2467/19 **גרשומוב נ' מדינת ישראל** (12.5.19) [במסגרת פרשת הסוכן הנוכחית] נדון עניינו של מי שסייע לאחר למכור לסוכן משטרתי קוקאין במשקל של כ 50 גרם; וכן מכר לסוכן בהזדמנות אחרת כמות נוספת של כ 50 גרם. בערכאה הדיונית (בית המשפט המחוזי בחיפה, כב' השופט אבי לוי) נקבע מתחם בין 24 ל 48 חודשי מאסר, והוטלו 27 חודשי מאסר וכן 12 חודשי פסילה (צעיר, הודה, אב לשני ילדים קטנים, בעל עבר פלילי אך לא מתחום הסמים, ריצה בעברו מאסר קצר, לא הוגש תסקיר). בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש הגם שקיצר את תקופת הפסילה ל 6 חודשים בשל עקרון אחידות הענישה.

בע"פ 1987/15 **דורי נ' מדינת ישראל** (17.8.15) מכר המערער לסוכן משטרתי, דרך שותפו, 50 גרם קוקאין. בערכאה הדיונית נקבע מתחם בין 24 ל 44 חודשי מאסר והוטלו 26 חודשי מאסר (הודה, נעדר עבר פלילי, תסקיר חיובי ואף הומלץ על עבודות שירות). בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

בע"פ 4522/18 **אסבן נ' מדינת ישראל** (11.11.18) נדון עניינו של מי שהורשע בשני אישומים: הראשון נגע ל 4 עסקאות סמים במסגרתן מכר קוקאין לסוכן משטרתי בכמות מצטברת של 343 גרם; השני נגע להחזקת כ 22 גרם קוקאין בבית המערער. בערכאה הדיונית נקבע מתחם הנע בין 5 ל 7 שנות מאסר, ועל המערער הוטלו עונש של 6 שנות מאסר (הודה, בעל עבר פלילי בעיקר בעבירות סמים). בית המשפט העליון דחה את הערעור ביחס לרכיב המאסר, והפחית את גובה הקנס לסך של 100,000 ₪ חלף קנס בגובה 200,000 ₪ שהוטל בערכאה הדיונית.

בע"פ 1654/16 **גל שרר נ' מדינת ישראל** (27.2.17) נדון עניינו של מערער שהורשע בשני אישומים: בראשון, מכר לסוכן משטרתי 20 גרם קוקאין; ובשני תיווך בין הסוכן לבין אחר בשתי עסקאות במסגרתן נמכרו לסוכן קוקאין במשקל של 100 גרם ו 90 גרם. נקבע בערכאה הדיונית מתחם באישום הראשון בין 24 ל 48 חודשי מאסר; ולגבי השני בין 36 ל 60 חודשי מאסר. בסופו של דבר נגזר על המערער עונש כולל לתקופה של 54 חודשי מאסר בפועל (הודה, לחובתו עבר פלילי מכביד אך העבר בתחום הסמים אינו מכביד, ניתן משקל לזכותו לכך כי היה עציר תומך). הערעור על חומרת

העונש נדחה.

בע"פ 6165/16 כהן נ' מדינת ישראל (19.7.17) נדון עניינו של מי שהורשע בכתב אישום שאחז ארבעה אישומים: בראשון, החזיק כ 48 גרם קוקאין שלא לצריכה עצמית; בשני, תיווך בין סוכן משטרה לבין נאשם אחר לגבי כ 48 גרם קוקאין; בשלישי, תיווך בין סוכן לבין אחר לגבי כ 50 גרם קוקאין; ברביעי החזיק בביתו כ 0.6 גרם קוקאין שלא לצריכה עצמית. הערכאה הדיונית קבעה כי מדובר בארבעה אירועים נפרדים וקבעה מתחם ענישה בין 18 ל 42 חודשי מאסר לגבי כל אחד. על המערער הוטל עונש כולל של 50 חודשי מאסר בפועל (הודה, תסקיר חיובי, נעדר הרשעות קודמות). בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, תוך שנקבע כי: "בית משפט זה קבע, ושב וקבע, כי נגע הסמים פושה בארצנו ומתפשט בכל פינות החברה. כך, למשתמשים בסם, שבהמשך נופלים קורבן להתמכרותם, וכך לאלה שאינם משתמשים בסם, האזרחים מן השורה, אשר חשופים לפגיעה ברכושם בשל תעשיית הסמים. הענישה חייבת להיות קשה וברורה במטרה להרתיע את המערער בפועל ואחרים בכוח. כדי לעמוד על עקרון ההלימה, יש להתאים את העונש לחומרת המעשים שנמדדת בבחינת אופי העבירה, סוג הסם וכמותו."

בע"פ 8367/18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.3.19) נדון עניינו של מי שמכר לסוכן משטרה בשתי הזדמנויות קוקאין - 30 גרם ו 50 גרם. בערכאה הדיונית נקבעו שני מתחמים - בגין האישום הראשון מתחם הנע בין 23 ל 50 חודשי מאסר, ובגין האישום השני מתחם הנע בין 27 ל 54 חודשי מאסר והוטל עונש כולל של 36 חודשי מאסר (הודה, בעל עבר פלילי עשיר, סובל מבעיות בריאותיות שונות). בית המשפט העליון קיבל את ערעור הנאשם על גזר הדין, בעיקר משום עקרון אחידות הענישה אל מול נאשם אחר באותה פרשה (עניין אבאייב שיובא להלן), והעונש הופחת ל 30 חודשי מאסר.

בע"פ 7617/18 אבאייב נ' מדינת ישראל (6.3.19) נדון עניינו של מי שמכר לסוכן משטרה, בשתי הזדמנויות, קוקאין (בכל פעם 50 גרם) וכן צירף שני תיקים נוספים שהיו תלויים ועומדים נגדו שעניינם בעבירות של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. בערכאה הדיונית נקבע, ביחס לאישום בסחר, מתחם שנע בין 30 ל 60 חודשי מאסר (ביחס לתיקים שצורפו נקבעו מתחמים נפרדים) והמערער נידון לעונש כולל של 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס 10,000 ₪ (הודה, עבר פלילי ישן). בית המשפט העליון דחה את הערעור על גזר הדין.

בשים לב לכלל הנתונים לעיל ולנוכח ההבדלים הקיימים בין מעשיו של כל נאשם, סבורני כי בעניינו של הנאשם 1 מתחם העונש הראוי צריך לנוע בין 3.5 ל 7 שנות מאסר; ובעניינו של הנאשם 2 מתחם העונש הראוי צריך לנוע בין 2 ל 4 שנות מאסר.

אעיר, כי בעניינו של הנאשם 1 המתחם התייחס גם לכך כי נהג ברכב בשני מקרים בהיותו פסול לנהיגה - מעשים חמורים לכשעצמם, שהיה בהם סכנה לציבור ומצביעים על ההתרסה והזלזול בחוק מצד הנאשם ומאליו יוצא שמצדיקים קביעת מתחם גבוה מזה שהיה נקבע אלמלא עבירות התעבורה בהן הורשע (ור' בנדון האמור בע"פ 3104/11 פדילה נ' נ' מדינת ישראל (4.5.11)).

איני סבור שיש מקום לסטות מהמתחמים לעיל, לקולה או לחומרה.

קביעת העונש בתוך המתחמים

לעניין העונש שיושג על הנאשמים בתוך המתחמים לעיל, נתתי דעתי להודייתם ולחיסכון בזמן שיפוטי.

בנוסף, בענייניו של הנאשם 1 התחשבתי בכלל הנתונים שעלו מתסקיר שירות המבחן. על משפחת הנאשם נחתו מספר אסונות והנאשם נחשף כבר בגיל צעיר ביותר למות קרוביו בנסיבות טראגיות ואלימות. יש בסיס לסברה כי אסונות אלה הותירו בו את אותותיהם וייתכן ותרמו להתמכרותו לסמים. בנוסף, יש ליתן משקל להתרשמות שירות המבחן כי הנאשם באמת ובתמים מעוניין להיגמל. כאמור, הנאשם שוחרר (נעצר באיזוק) אך לא נשלח לגמילה מוסדית ועלה כי הוא שב לצורך סמים במהלך התקופה בה היה עצור באיזוק, מה שהוביל להחזרתו אל מאחורי סורג וברית. עתירת הנאשם להשתחרר - טרם גזירת דינו - לגמילה מוסדית אינה ריאלית, וזאת משיקולי הלימה וחומרת מעשיו וכן מהטעם כי הוא עצור ואינו מצוי במהלכו של הליך גמילה (ור' בנדון האמור ברע"פ 8049/13 **חדד נ' מדינת ישראל** (3.2.14)). **יחד עם זאת, בהחלט ראוי כי הנאשם ייקלט וישתלב בהליך גמילה בעת ריצוי מאסרו - והוא יעשה טוב לעצמו, למשפחתו וכן לחברה כולה, באם יפרע את הבטחותיו ויסיים בהצלחה הליך גמילה בעת מאסרו.**

זאת ועוד, אלמלא ההתרשמות החיובית של שירות המבחן מהנאשם כמי שמפגין רצון אמיתי לשמור על ניקיון מסמים ולערוך שינוי חיובי בחייו, היה עונשו כבד יותר וכפי שהתחייב, על פני הדברים, מעברו הפלילי המכביד.

בענייניו של הנאשם 2, סבורני כי יש לאמץ את מרבית טענות הנאשם שיש בהן כדי להביא למסקנה כי ניתן לקבוע את עונשו באזור הרף הנמוך של המתחם. מדובר באדם צעיר שזוהי לו הסתבכותו הראשונה ויש לקוות כי גם האחרונה. על רקע נתונים אלה, כמו גם הודייתו ונטילת האחריות על מעשיו אין מקום למצות עמו את הדין וניתן להסתפק בענישה על הרף התחתון של המתחם שנקבע. יש לקוות כי די יהיה ב"כרטיס צהוב" בדמות מאסר לתקופה שאינה ארוכה יתר על המידה אך גם כזו תואמת את חומרת מעשיו ואת שיקולי ההלימה הנגזרים מכך. קביעת העונש על הרף התחתון של המתחם אף תואמת את מדיניות הענישה הראויה לגבי נאשמים צעירים הנדונים בפעם הראשונה למאסר מאחורי סורג וברית. עצם השתתת המאסר היא החשובה, בעוד שלגבי משכו - ניתן ויש לנהוג - במקרים המתאימים - במתינות יחסית שמטרתה למנוע השרשת נורמות עברייניות ומתוך תקווה כי תהליך ההתבגרות, גם אם יבוא באיחור מה, יביא להחזרת הנאשמים לתלם ולהמשך חיים נורמטיבי (ור' בנדון באמור ברע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 57 (25.6.13); וכן דו"ח וועדת דורנר (הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים), עמ' 26 והמובאות שם].

לגבי הנאשם 1 אימצתי את עמדת המאשימה שאין מקום לנכות את התקופה בה היה עצור-אסיר; וכן לא סברתי כי יש מקום לנכות, בענייניו של הנאשם 2, את התקופה בה היה עצור באיזוק. יחד עם זאת, טענות הנאשמים בהקשר זה "שוקללו" במסגרת העונש הסופי - בענייניו של הנאשם 1 העובדה כי תנאי המעצר קשים מזה של אסיר; ובענייניו של הנאשם 2 טענותיו כי שהה בתנאי מעצר באיזוק תקופה ארוכה בתנאים שאינם קלים (ור' בנדון האמור ברע"פ 106/17 **מסיקה נ' מדינת ישראל** (30.1.18) (פסקה 16 לפרק הערעור על גזרי הדין; ע"פ 7768/15 **פלוני נ' מדינת ישראל**

(20.4.16), פסקה 33).

בשים לב לטענות הנאשמים ונתוני התסקירים אודות מצבם הכלכלי הרעוע, נקבעו קנסות מתונים.

טרם סיום, אפנה - כפי שצוין לעיל - את תשומת לב רשויות שב"ס להמלצת שירות המבחן ובקשתו של הנאשם 1 להשתלב בתהליך של גמילה מסמים בתקופת מאסרו.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים -

על הנאשם 1

- **48 חודשי מאסר**, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה ובהם לא היה אסיר בתיק אחר; קרי: מיום 21.7.18 ועד 7.11.18 וכן מיום 6.2.19 ועד היום.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 12 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי לא יעבור כל עבירה מסוג פשע מפקודת הסמים המסוכנים.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 3 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי לא יעבור כל עבירה מסוג עוון מפקודת הסמים המסוכנים.
- קנס בסכום של 20,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד לתאריך 1.1.2020.
- פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 12 חודשים מיום שחרורו מהמאסר וזאת בחופף לכל עונש פסילה קודם אחר. מכיוון שהנאשם מעולם לא קיבל רישיון - אין צורך בהפקדת תצהיר בנדון.

על הנאשם 2

- **24 חודשי מאסר**, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה: מיום 26.2.18 ועד ליום 16.4.18; וכן מיום 21.5.19 ועד היום.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 12 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי לא יעבור כל עבירה מסוג פשע מפקודת הסמים המסוכנים.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 3 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי לא יעבור כל עבירה מסוג עוון מפקודת הסמים המסוכנים.
- קנס בסכום של 10,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד לתאריך 1.1.2020.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' סיוון תשע"ט, 13 יוני 2019, בהעדר הצדדים.